

KIRKENYT

Danmarks ældste medlem, Torkil Dressø, har også, med sin hustru Sara, det længstvarende ægteskab i Kirken.

Kunne nogen levere en garanteret opskrift på et langt liv og et godt ægteskab, ville der nok være mange, der ville spidse øre og lytte. Bror og søster Dressø fra Frederiksberg Ward er ikke bange for at give deres besyv med, og de taler ud fra erfaring. Et langt livs erfaring. Ja, næsten et helt århundrede.

Vær noget for hinanden, er Sara Dressøs bud på et lykkeligt ægteskab. Alle har så travlt nu om stunder, de har slet ikke tid til at være noget for hinanden. Det vigtigste er nok, at give sig tid til den anden.

Jeg har sagt undskyld, tilføjer bror Dressø, der med sine snart 99 år er Danmarks ældste medlem af Kirken.

Og tid er netop noget bror og søster Dressø har haft meget af. I skrivende stund fejrer dette bemærkelsesværdige ægtepar deres krondiamantbryllup sammen, hvilket betyder, at

de har været gift i 65 år. Det er en bedrift i dagens Danmark.

Deres bekendtskab begyndte romantisk nok på et herskabeligt gods, hvor han var chauffør, og hun tjente som stuepige for de adelige.

I adskillige år har både Torkil og Sara arbejdet for herskabelige folk, og denne indflydelse har nok sat sit præg på deres liv.

Der er ikke mange medlemmer af Kirken i Danmark, der har set bror Dressø uden sit faste kendetegn: en butterfly. Næsten ligegyldigt hvilken

Torkil og Sara Dressø kunne fejre deres krondiamantbryllup i oktober måned.

(FOTO: TD)

form for aktivitet, der i årenes løb har været indkaldt til, kunne man næsten tage det for givet, at bror Dressø ville ankomme flot og stilig med sin elegante butterfly.

Men stil og store gods er ikke det, som bror og søster Dressø betegner som det mest indholdsrige i deres liv. Det er tværtimod evangeliet.

Kirken det vigtigste vi har

Kirken er den største rigdom, vi har erhvervet os her på jorden, siger søster Dressø, der selv blev medlem af Kirken i 1953.

Hun blev i 1945 ramt af polio og døjede i mange år med lammelser og tilstødende meningitis. På et tidspunkt, hvor livet var svært og syntes uretfærdigt, bad søster Dressø til Gud om hjælp.

Jeg bad simpelthen Gud om at hjælpe mig til at komme nærmere til ham. Til gengæld ville jeg så gøre alt, hvad han bad mig om, fortæller søster Dressø.

Ganske kort tid efter denne bøn stod to missionærer ved hendes dør og ville forkynde evangeliet. Missionærerne blev budt indenfor, men Torkil var

ikke rigtig interesseret. Han gik, da de kom igen.

Men Sara Dressø havde fået et svar på sin bøn, og hun havde lovet Herren, at

-Når Sara sådan var i kirke om søndagen, fik jeg ikke rigtig lavet noget, fortæller Torkil, der efterhånden begyndte at tænke, at han jo lige så godt kunne gå med.

Der skulle dog en energisk fuldtidsmissionær til, til at skubbe lidt til ham. Den unge missionær spurgte Sara, hvorfor hendes mand ikke var medlem, og hun svarede, at det måtte han da selv spørge ham om.

Det gjorde denne unge ældste, hvortil Torkil svarede: "Det bliver jeg jo nok også en gang".

Missionæren spurgte så: "Hvad med på søndag?" hvilket Torkil sagde ja til, da han troede, det slet ikke kunne lade sig gøre.

Blev døbt

Men til Torkils store overraskelse kunne alt tilsyneladende lade sig gøre. Han blev døbt den søndag i 1955 blot to år efter sin hustru.

Henholdsvis 42 og 44 år i Herrens tjeneste, der har

inkluderet alt fra distriktspræsident, primarylærer og dørvogter til fuldtidsmissionær.

Bror og søster Dressø skrev kirkehistorie, da de under deres 3 år lange fuldtidsmission i Den Danske Mission ordnede og reparerede ikke blot en, men flere kirkebygninger, og tilmed også var med til at bygge en helt ny kirke i Fredericia. Bror og søster Dressø vil sent blive glemt i den nuværende Århus Stav for deres utrolige indsats med bygninger både i Randers, Kolding, Frederikshavn og Fredericia. Ofte arbejdede disse to hele dagen med hårdt fysisk arbejde, for så at gå ud og missionere om aftenen.

Vi var nær aldrig kommet hjem fra vores mission, fortæller Torkil.

Det var missionspræsident Don L. Christensen, der fik os til at tage afsted, men da præsident Pehrson kom til, bad han os indtrængende om at fortsætte, fortæller søster Dressø, der er utrolig glad for den tid,

de kunne bruge til at tjene Herren fuldtid.

Hvad med fremtiden?

Tjørn man spørge, hvad fremtiden bringer for en mand, der snart fylder 99 og har levet et langt og spændende liv?

-Ja da, siger Torkil, det må man godt. Han regner ikke selv med at blive 100, men det er Sara sikker på, at han gør.

Krondiamantbryluppet bliver derfor heller ikke fejret i den helt store stil, for det varer jo ikke så længe, inden Torkil fylder rundt, og det skal fejres.

Indtil da fortsætter Sara og Torkil sikkert nok med deres hverdag, som de selv er totalt ansvarlige for. De handler selv, gør rent, laver mad og udover deres aktive virke i Kirken er de også meget engageret i deres børne- og oldebørns liv.

"Kirken" ønsker Sara og Torkil hjertelig tillykke med bryllupsdagen og ønsker dem endnu mange gode år.

Susanne Perkins

Hjemmets mange læsere kunne for nogle år siden læse alt om Sara og Torkils lange liv og også om deres medlemskab af Kirken.

(Hjemmet nr. 38, september 1991)

hun ville gøre hvad som helst, han bad om, så inden længe fik hun Torkils tilladelse til at blive døbt.

Hele gruppen foran museets kopi af Dannevirke kirke.

(FOTO: Larsen)

Den 9. august samledes 18 unge diakoner og bikubepiger i Odense til deres årlige fællesaktivitet.

Under temaet "Danskere på prærien" samledes 18 unge med deres ledere og forældre på denne meget varme sommerdag til en række fællesaktiviteter. Hollufgård Museum i udkanten af Odense dannede rammen om de første aktiviteter. Museet viste under samme tema "Danskere på prærien" en flot udstilling om de første danske udvandrere, der slog sig ned i staten Nebraska og der skabte sig en ny tilværelse. Byer som Nysted, Dannebrog og Dannevirke er kendte navne i staten den dag i dag. Der blev vist et originalt præriehus i ler og græs. En kopi af Dannevirkes trækirke var opført og righoldigt udsmykket med originale effekter, gravsten, samt andre montager i naturlig størrelse. Den guidede beskrivelse illustrerede nybyggernes kår og omstændigheder i 1860'erne og til vor tid. En spændende indledning for alle.

Spændende historisk march

Herefter fulgte på Hollufgård park og marker en arrangeret historisk march under ledelse af Brigham Young alias Jan Birk, Odense 2. Ward, der bragte hele gruppen igennem den historiske vandring pionererne foretog under Brigham Youngs ledelse fra Winter Quarters til Saltødal i foråret til sommeren 1847.

Bror Jan Birk fortalte spændende om de helliges tur og stederne de passerede, som Platte River, Chimney Rock, Fort Laramie, Sweetwater River til Echo Canyon i Utah. De levende Bison-okser på markerne skabte spænding, men var også med til at tydeliggøre erindringer om de store flokke af okser, der engang herskede på de

vidtstrakte amerikanske prærier.

Mad og dans i kirken

Spisningen om aftenen blev indtaget i kirkebygningen i Odense. Kirsten Sundahl sikrede, at alle fik rigeligt og blev mætte, appetitten manglede ikke noget.

Resten af aftenen blev også afholdt i kirken. Bent Bisgaard sørgede for, at de unge fik lært nye dansetrin igennem 45 minutters squaredans. Efter den opvarmning var der almindelig dans på prærien til lidt mere kendte toner fra nutiden diskot op af Kresten Larsen fra Odense 2. Ward.

De unge morede sig og fik anledning til at stifte nye bekendtskaber på tværs af bygrænserne.

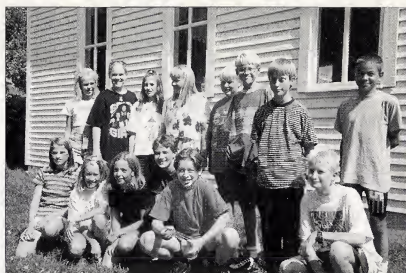
En herlig ny gruppe af unge er på vej til at vokse op til støtte og styrke for hinanden.

Stavens ledere kastede glans over arrangementet ved at deltage igennem hele programmet.

Præsident Pete Meline fra stavspræsidentskabet, Niels Erik Ilkskov, præsident for Unge Mænd, og Marie Helene Pedersen, præsident for Unge Piger deltog.

Tak til alle fremmødte for smil og godt humør, der resulterede i en vellykket dag for de unge.

Carsten Larsen er medlem af aktivitetskomiteen i Odense 2. Ward.

Nogle af Århus Stavs diakoner og bikube-piger foran kopien af Dannevirke kirke.

(FOTO: Larsen)

Brigham Young alias Jan Birk fra Odense instruerede deltagerne under "vandringen over prærien".

(FOTO: Larsen)

Efter den lange prærievandring blev der gjort spiseophold i lejr i kirken.

(FOTO: Larsen)

Sibirisk håndkærre som gave til profeten

En håndkærre, der er bygget i Sibirien og trukket gennem 17 byer i Rusland og Ukraine, blev skænket til præsident Hinckley som en gave af Irene Klushina Bogdan fra Rusland og Tamara Vizier fra Ukraine. Håndkærren var fyldt med mere end 3000 vidnesbyrd og hilsener fra kirkemedlemmer i Rusland og Ukraine. Håndkærren indeholdt ligeledes 30 håndlavede dukker klædt på i farverige nationaldrakter fra forskellige regioner. Håndkærren kom fra by til by med tog og blev til slut fløjet til Utah, hvor den var med på den sidste vandring i rekonstruktionen af rejsen vespå. Håndkærren er permanent udstillet på Kirkens Museum for de sidste dages helliges kunst og historie.

(FOTO: Tamra Hamblin)

Første spadestik til Kirkens nye bygning i Salt Lake City

Præsident Gordon B. Hinckley annoncerede i april 1996, at Kirken planlagde at bygge en ny stor bygning, hvor Kirkens medlemmer kunne samles til konferencer og andre store arrangementer.

Den 24. juli 1997 blev det første spadestik til bygningen taget og grunden indviet af profeten selv, der bl.a. sagde:

"Vi bryder jorden denne

dag, ligesom vores forfædre først brød jorden med deres plove i denne dal for 150 år siden".

Salen i den nye bygning vil komme til at rumme 21.000 mennesker, hvilket er tre gange så mange, som Tabernaklet på Tempelpladsen rummer i Salt Lake City.

Den nye bygning forventes at stå færdig til generalkonferencen i april år 2000.

"Vi har aldrig set noget i Kirkens historie, der ligner dette sagde præsident Hinckley, og jeg kan ikke forestille mig, at der bliver brug for noget større i årene, der kommer efter os.

Den nye bygning vil blive brugt til generalkonferencer, teaterproduktioner og andre kirkekonferencer og passende kulturelle begivenheder.

Tabernaklet på Tempel-

pladsen vil fortsat huse Tabernakelkoret, og deres ugentlige radio- og tv-udsendelse vil stadigvæk komme derfra.

Den nye bygning vil få et pipeorgel til brug ved konferencer og andre musikalske formål.

Den nye bygning vil bestå af siddepladser i 3 niveauer placeret i en halvcirkel rundt om en scene, der vil huse 400 korstole

samt en sektion med plads til 144 ledere.

Udover den store sal vil bygningen også rumme et teater med 1000 siddepladser, en underjordisk parkeringskælder og et klokketårn på 37 meter. Bygnings tag vil fungere som terrasse, der vil blive udstyret med grønne områder.

Præsident Faust, andenrædgiver i Det Første Præsidentskab udtalte, at det bl.a. var bekymring for de mange medlemmer, der kommer langvejs fra til generalkonferencen, men som der ikke er plads til i Tabernaklet, der inspirerede til denne bygning.

Præsident James E. Faust, præsident Gordon B. Hinckley og præsident Thomas S. Monson, tager, sammen med lokale regeringsledere, det første spadestik til Kirkens nye bygning.

(FOTO: Tamra Hamblin)

Præsident Hinckley tager personligt imod pioneroptoget!

Til alle jer, der har foretaget denne lange og vanskelige rejse, siger vi mange tak, sagde præsident Gordon B. Hinckley til de rejsende i "1997 Mormon Trail wagon train".

"I har gjort noget, der er ekstraordinært.

En stor forsamling på 50.000 mennesker var til stede for at byde deltagerne af pionergruppen velkommen. Vogntoget begyndte i Omaha i staten Nebraska den 21. april og benyttede sig kun af pionertidens transportmidler til den 1600 km. lange rejse over sletterne.

Optoget har også fået den amerikanske præsident, Bill Clintons, opmærksomhed. Til vogntogets deltagere skrev han:

"Jeg har den ære at saluttere jer i anledning af den betagende rekonstruktion af mormonerens vanske-

lige rejse og søgen efter religionsfrihed."

"Historien om mormonpionerne er på mange måder Amerikas historie. Det er historien om alle, der nogensinde har rejst til vore bredder for at søge frihed til at tilbyde sådan som deres samvittighed bød. Og det er historien om et folk, der ved, at med hårdt arbejde og tro på Gud, kan de opnå alt, skrev den amerikanske præsident.

Over 50.000 mennesker modtog vogntoget af 1997, da det ankom til "This is the place"-monumentet.

(FOTO: Craig Dimond)

Rekordstort antal unge på tur til templet i Stockholm!

Der er mulighed for at handle i Stockholm i løbet af ugen.

(FOTO: Louise Toft)

For nogen kan det synes som et rent mirakel, at det lykkedes hele selskabet at ankomme nogenlunde til tiden og med forstanden i behold. Trods lidt begyndervanskeligheder med fødevarerne, der fyldte dobbelt så meget som planlagt, Henrik Brydes sene ankomst, danske børnevenlige klassikere i videoen... for ikke at glemme stand-up-Hans ved rattet. Han sørgede ene og alene for underholdningen mellem de 38 videofilm.

Men trods begyndervanskeligheder lykkedes det hele gruppen at indtage enhver mulig soveplads på henholdsvis gæstehjemmet og i kirkebygningen.

Ordinanser udført for ca. 4000

Klodshans, fester og diverse byture er en nok så vigtig del af turen, men det allervigtigste vi opnåede, er nok de godt 4000 mennesker, der blev udført ordinanser for i templet.

Det er godt at kunne tage på ferie og kunne have det fedt, men samtidig også

Traditionen tro blev Stockholm endnu engang invaderet af Københavns Stavs vanvittige unge i efterårsferien 1997. Godt 120 unge og deres ledere drog i to busser, store Klaus og lille Klaus, op gennem det svenske landskab.

at kunne udføre et seriøst stykke arbejde. I de år, jeg har været på tempeltur, er dette det højeste antal, vi indtil nu har opnået.

Det er altid rart når man ikke bliver glemt på sin fødselsdag mener Lars Grånbæk fra Slagelse Gren.

(FOTO: Louise Toft)

Tempeloplevelsen har helt sikkert været med til at give mange et vidnesbyrd og styrke andres. Dette blev der også givet meget kraftigt udtryk for ved vidnesbyrdsrådet den sidste aften.

Turens deltagere fik mulighed for at være i templet to gange i løbet af ugen, og hver deltager udførte ordinanser for i alt ca. 30 personer.

Partyy

På trods af vilde og voldsomme fodboldsturneringer, forfrýsende shoppingture i Stockholm, besøg i svømmehallen, aerobic m.m. så var det ikke energi, der var mangel på, når det kom til

at feste den halve nat. (Dvs. til kl. 21:30)

Dansgulvet var fyldt op uafbrudt... ikke kun med veteranerne, men især med de nye 12-13-årige. Man skulle nærmest bruge en sneskraber for at møffe sig frem på dansgulvet, og man kunne sagtens forvente at få en albue i øjet eller en hestehale i øret, men det var helt klart det værd. Per og Kirsten Meilsø havde pænt sørget for forfriskninger til begge fester, så man ikke helt mistede energien efter at have okset rundt i en varm festsal.

Klodshans og tæskeholdet

Den ene aften, hvor der hverken var fest eller vidnesbyrdsrådene, var der underholdning fra diverse ward. Et ward bidrog med "folkets tale til nationen", andre med diverse udgaver af Klodshans... dette indear bl.a. "russisk tragedie", "opera" og "originaludgaven". Noget af det, der bragte de fleste grin frem, var helt klart de noget ombyttede rollebesætninger

- jeg er sikker på, at nogle af latterbrølene har forstyret nogle af de øvrige beboere på gæstehjemmet.

1000 tak

En af de største succeser på denne års tempeltur var Kirsten og Per Meilsøes "kantine". Med deres lækre mad og forfriskninger blev der sørget for, at INGEN gik sultne i seng en eneste gang. Jeg tror godt, at jeg på alles vegne kan sige 1000 tak.

De 6 dage gik så hurtigt, og det føles, som om der er så lang tid til næste år. Men tiden gik selvfølgelig så stærkt, fordi vi havde det

så godt, og der ER lang tid til næste år.

Tak til alle for en god tur ... VI SES TIL NÆSTE ÅR.

Louise Toft er medlem af Københavns 3. Ward.

Der bliver hygget på gæstehjemmet om aftenen. (FOTO: Louise Toft)

På trods af rejsens seriøse formål er der ikke mangel på pjat og pjank.

(FOTO: Louise Toft)

Celeste Hatting og Anna Brock fra Kbh. 3. Ward (FOTO: Louise Toft)

Vi smiler gerne til fotografen

(FOTO: Louise Toft)

Kirken sender hjælp til Korea

I løbet af de sidste 2 år har Kirken givet humanitær hjælp til Nordkorea. Hjælpen, som er blevet formidlet gennem Røde Kors og andre internationale hjælpeorganisationer, har bl.a. bestået af 2400 tons mel, mælkepulver, olie til madlavning, tæpper

og andet førstehjælpsudstyr.

Ældste David E. Sorensen fra De Halvfjerds besøgte for nylig Nordkorea på foranledning af Det Første Præsidentskab for at vurdere den nuværende situation. Kirken ønskede at få et indblik, i hvilken

form for hjælp der vil blive brug for i landet, der er plaget af fødevarer-mangel. Rationeringer er allerede blevet indført, og der er fare for hungersnød.

I forbindelse med besøget hjalp ældste Sorensen og ældste Rex D. Pinegar, der ledsagede ældste

Sorensen i Nordkorea, med at plante 500 æbletræer, som Kirken havde skænket. En repræsentant for Kirken ydede teknisk rådgivning i et forsøg på at undgå fremtidig jorderosion.

RED

Glædelig jul og godt nytår til alle vores udsendte missionærer fra Danmark!

Kirkenyt ønsker alle fuldtidsmissionærer
udsendt fra Århus og Københavns Stave,
en glædelig jul samt et godt nytår.

Knud B. Andersen
og Nunne Andersen
Missionspræsident,
Den Danske Mission
Fredericia Ward

Hans-Henrik Grabe
Schweiz, Geneve
Missionen
Esbjerg Ward

Thomas Brøgger Larsen
England, Manchester
Missionen
Fredericia Ward

Peter Willemann
England, Birmingham
Missionen
Horsens Gren

Nicklas Skov Hansen
Sverige, Stockholm
Missionen
Horsens Gren

Kristian Soltoft Holmboe
Tyskland, Berlin Missionen
Esbjerg Ward

Klaus Ryttersgaard
England, Bristol Missionen
Esbjerg Ward

Poul Erik Ilskov Nielsen
England, Birmingham
Missionen
Fredericia Ward

Jimmy Klitgaard
USA, Idaho Pocatello
Missionen
Ålborg Ward

Benjamin Nordahl Andersen
Grækenland, Athens
Mission
Odense 1. Ward

Brian Pedersen
Danmark, Den Danske
Mission
Ålborg Ward

Kasper Daniel Kristensen
England, Leeds Missionen
Frederikshavn Gren

Joseph Nordahl Andersen
England, Manchester
Missionen
Odense 1. Ward

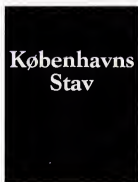
Ian Sørensen
Irland, Dublin Missionen
Århus Ward

Lars Solbjerg Nielsen
Danmark, Den Danske
Mission
Odense 2. Ward

Jens Lind Jensen
og Sonja Jensen
Tempelmission, Templet i Stockholm
Århus Ward

Michael Koch
USA, Tempe Arizona
Missionen
Københavns 1. Ward

Rune Hall
England, London Syd
Missionen
Københavns 1. Ward

Lise Sofie Bille Andersen
Danmark, Den Danske
Mission
Københavns 3. Ward

Thomas Andersen
Skotland, Edinburgh
Missionen
Allerød Ward

Dennis Andersen
England, Leeds Missionen
Roskilde Ward

Steven Bundgaard
England, London Syd
Missionen
Roskilde Ward

Jan Bartens
Tyskland, München
Missionen
Roskilde Ward

Brian Jakobsen
England, London Syd
Missionen
Slagelse Gren

En lille beretning her i dette pionerår om en af de allerførste pionerer i Fredericia

Få år efter den anden verdenskrig kom to missionærer til Meta Dybvangs dør i bygningen "Gedesborg" ved torvet i Fredericia. De var af dansk afstamning og blev inviteret indenfor af hr. Dybvang, som dog sagde, at deres budskab ingen interesse havde.

Dagen efter rejste Meta Dybvang med sine to purunge døtre til Ans for at holde jul, medens hr. Dybvang måtte blive hjemme, da han havde tjeneste ved De Danske Statsbaner, DSB. Nu ville skæbnen, at de to missionærer var med samme tog. Meta Dybvang hilste på dem og fortalte dem, hvor rejsen gik hen, og at hendes mand ikke kunne komme med denne dag.

Straks dagen efter gik missionærerne igen til "Gedesborg", hvor hr. Dybvang aftalte med dem, at de skulle komme igen nogle dage efter. Familien Dybvang beundrede de to missionærer fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige for deres høflige og venlige optræden, men mente dog ikke, at deres kirke var noget for dem. Den ældste af døtrene, Nunne, som var

meget religiøs, fik hvisket til missionærerne, at de skulle fortsætte med at komme, hvilket de så gjorde.

boede. Salen, som mødet blev holdt i, var stuvende fuld. Dels af undersøgere, dels af mormoner fra andre danske byer.

paf og rød i hovedet og vidste ikke sine levende råd, men fik omgående et puf i siden af sin mand, hvorefter hun resolut gik på talerstolen.

Ca. to år efter denne begivenhed blev Meta Dybvang og datteren døbt.

Den anden datter Else blev døbt kort tid senere. Hr.

Dybvang tilsluttede sig ikke Kirken, men han vogtede nidkært, at de tre overholdt deres forpligtelser i Kirken.

Således kom han en søndag morgen hjem med en stor pose friskbagte, duftende rundstykker og satte sig til rette, idet han sagde: "I skal ingenting have, for i dag skal I jo faste!"

I starten havde Kirken i Fredericia kun små lokaler til rådighed. Et af stederne var i et baglokale på første sal over gården. I stueetagen undermeden var der et smedeværksted. Når Hjelpeforeningen havde møde om eftermiddagen hvor de

Søster Meta Dybvang, 96, er medlem af Fredericia Ward og har været det i et halvt hundrede år (FOTO: TD)

En dag blev familien Dybvang inviteret til et møde på en af byens hoteller, hvor missionærerne

Ved mødets afslutning blev Meta Dybvang opfordret til at slutte med en bøn. Hun blev fuldstændig

spillede og sang, så fløjtede smedene med på melodierne.

Meta Dybvang, hendes to døtre og et par af Kirkens trofaste søstre gjorde

et stort og uselvsk arbejde med Kirkens opbygning i Fredericia og alle de nødvendige aktiviteter, kaldelser med mere, der hører til i Jesu Kristi Kir-

ke af Sidste Dages Hel-

lige.
Lige til Meta Dybvang blev 90 år, har hun passer sit kald som besøgs lærerinde. Nu er hun blevet 96 år,

er stadig "still going strong", men bor på plejehjem.

Kaja Balleby er medlem af Fredericia Ward i Århus Stav.

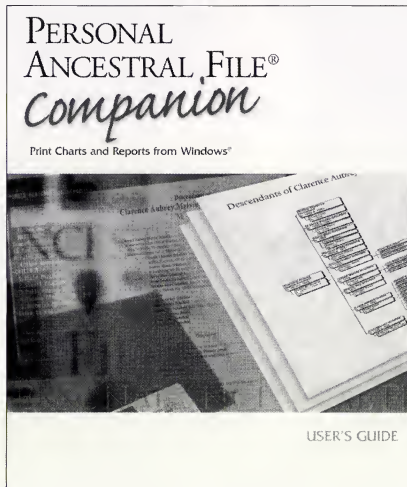
PAF nu brugbart med Windows

Nu kan du købe et
tillægsprogram til
PAF, der gør, at du
kan bruge
Windows, når du
skal udskrive og og
se på dine data.

Nu er Kirkens slægtshistoriske software til hjemmecomputer, Personal Ancestral File, tilpasset styreprogrammet, Microsoft Windows.

Personal Ancestral File Companion er det første Windows-baserede produkt, som er frigivet til programmet. Det er beregnet til at virke sammen med PAF 3.0. Det kan også virke sammen med version 2.0 eller højere.

Det nye produkt virker

med alle Windows-compatible printere, deriblandt matrix, ink jet og laser.

Du kan nu udskrive skemaer og rapporter fra Windows med flere muligheder for valg af formater for begivenheder, datoer, stednavne og et uendeligt antal generationer. Det udskriver både på stående og liggende papir i flere forskellige formater, deriblandt A4. Tekst og kasser kan

gøres større eller mindre.

Programmet kan formgive og udskrive flere former for familieruppeskemaer og anetavler, deriblandt cirkulære og vifteformede anetavler samt biografiske oplysninger med billeder. Det kan også udarbejde indeks og indholdsfortegnelser til udskrevne slægtshistorier.

Andre væsentlige ting ved det nye program omfatter "Cousin Smart", som

udelukker dobbeltindførsler i de slægtshistoriske optegnelser.

Personal Ancestral File Companion kan købes på Kirkens distributionscentre. Prisen er omkring 100 kr.

Systemkravene er følgende: Windows 3.1 eller nyere; Personal Ancestral File 2.0 eller nyere; VGA-skærm; 1.44" diskettedrev; 4 MB fri plads på harddisk. 4 MB RAM anbefales.

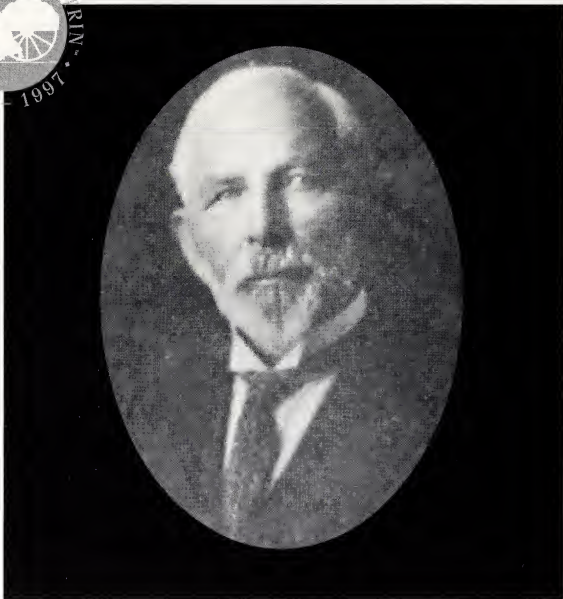
LJ

Pionererne bliver levende

I forbindelse med slægtshistorie kan man støde på spændende pionerer fra Kirkens tidlige historie.

Ferdinand Friis Hintze var den første, der døbte med myndighed i Jerusalem i tidernes fyldest uddeling. Han forestod også oversættelsen af Mormons Bog til tyrkisk.

Ældste Ferdinand Friis Hintze var den første, der døbte med myndighed i denne uddeling i Jerusalem.

"Den 13. april 1864 sejlede 'Sultana' fra København med 353 danske mormoner. Rejsen gik over Lybeck, Hamburg og Grimsby til Liverpool, hvor man stødte til et svensk/norsk selskab og med dette bordede "Monarch of the Sea", som den 28. april afgik med Amerika som mål og ialt

973 mormoner som sin last. Den 3. juni nåedes New York og samme aften fortsattes med damper til Albany, hvorfra det gik med tog til St. Joseph i Missouri og op ad floden til Wyoming i Nebraska. Herfra kom de fleste skandinaver til Utah med kirkens okse-tog, af hvilke der dette år var sendt ialt 170 fra Utah ...

[De] ankom til Salt Lake City den 15. september" (Jørgen W. Schmidt, Oh, du Zion i Vest, s. 158).

Dette lille afsnit fra Jørgen Schmidts bog om den 19. emigrationsgruppe læste jeg engang, uden at vide, at fire af disse 353 danske mormoner, der dengang rejste til USA, var min slægt. Jeg opdagede

det, da jeg engang skulle indsende navne til templet og fik at vide, at ordinaerne allerede var udført af en, som hed Ferdinand Friis Hintze. Ved hjælp af oplysninger på Slægtshistorisk Centers computerprogram, FamilySearch, samt lidt brug af Internet og flere forholdsvis let tilgængelige kilder, som ovennævnte og

History of The Scandinavian Mission samt nogle af Kirkens nyligt udgivne CD'er med beretninger og oplysninger om pionierne, har jeg fundet frem til følgende om en pioner i min egen slægt:

Familien Hintze

Anders Hintze og hans hustru Karen tilsluttede sig Kirken den 12. juli 1861 i Roskilde. De havde to børn, Ferdinand og Florentine og senere fik de Sara. Ferdinand blev døbt på sin 8-års fødselsdag, den 13. maj 1862 i Roskilde. Familiens mål med emigrationen var Salt Lake City. Lille Sara døde på vejen over Atlanterhavet.

Ferdinand Friis Hintze, som var 10 år i 1864, voksede op i Salt Lake City. Han var på tre missioner i De Forenede Stater, én i Skandinavien og to i Tyrkiet og Palæstina.

På mission i Danmark

I 1884 rejste han til Danmark på mission og fik her til opgave at arbejde i Aalborg. Han efterlod 3 hustruer og 7 børn i Utah!

Ældste Hintze måtte føle forfølgelsen af anderledes tænkende på sin egen krop. På trods af at loven påbød religionsfrihed, brød man sig bestemt ikke om mormonerne her i Danmark midt i 1880'erne, hvor ældste Hintze var på mission. I maj 1885 blev ældste Hintze bedt om at aflægge forklaring om sig selv og sine missionærkammerater for politiet i Aalborg. Senere blev han udvist fra Aalborg sammen med ældste Lundsten. De ankom til København i juni måned og kom her for retten. Ældste Lundsten blev fængslet, indtil han kunne sendes hjem. Ældste Hintze blev fritundet og fik lov til at besøge slægt og venner på Sjælland. For at undgå

udvisning af landet fik han til opgave at tjene i Norge. Den 19. juni 1885 skrev ældste Hintze følgende i sin dagbog: "Det var de sidste dage for mig. I dag skal jeg forlade mit fødeland for aldrig mere at vende tilbage, men der vil komme endnu en dag, hvor Herrens tjenere vil blive behandlet anderledes."

Det var et stort vidnesbyrd for ældste Hintze, hver gang Herren hjalp ham og de andre missionærer og beskyttede dem mod deres forfølgere. Han skrev i sin dagbog, efter at han havde beskrevet en farefuld situation, som han og hans kammerat blev udsat for: "I begyndelsen så det ud som om vi ville blive mishandlet, men Herren hjalp os ved at oprejse venner og alt vendte sig til det gode, og vi slap væk uden så meget som en skramme på vores krop. Vi var under hele forløbet ikke den mindste smule bange, og da det altsammen var fordi, følte vi stor taknemmelighed mod Herren for vores udfrielse."

På mission i Tyrkiet

I januar 1887 ankom ældste Hintze til missionen i Konstantinopel (nu Istanbul), hvor han arbejdede sammen med ældste Tanner. Her døbte ældste Hintze en serber ved navn Mischa Markow, som senere var med til at åbne døren for missioneringen i flere af Balkanlandene og i Belgien. Den 23. marts efterfulgte ældste Hintze den afløste missionspræsident, ældste Spori. På dette tidspunkt udgav ældste Hintze sammen med to indfødte omvendte "Trosartiklerne" og en pjeces på tyrkisk. Ældste Hintze brugte også tid på at rejse rundt i området og besøgte bl.a. i 1888 og 1889 flere steder i Israel.

Da præsident Hintze vendte hjem til Utah i december 1889, blev han ledsaget af Haik Devahirdjian, den første armeniske sidste dages hellige, der immigrerede til Utah.

Sammen med apostel Anthon H. Lund

I december 1897 rejste apostlen Anthon H. Lund og ældste Ferdinand F. Hintze fra Salt Lake City på en særlig mission til Tyrkiet, Syrien og Palæstina.

De ankom til Tyrkiet for at finde et muligt indsamlingssted for de armeniske hellige i Palæstina eller i Lilleasien. Der blev imidlertid ikke foretaget noget væsentligt i denne henseende. Den første konference i Den Tyrkiske Mission blev afholdt den 27. marts 1898, og de statistiske optegnelser viser, at der var 185 medlemmer, deriblandt 5 indfødte ældster. Ældste Hintze blev opretholdt som en slags åndelig vejleder med den særlige opgave at sørge for, at Kirken blev anerkendt af de tyrkiske myndigheder, samt at sørge for udgivelse af litteratur på tyrkisk og armenisk. Han udgav i denne periode 29.000 pjecer på tyrkisk og armenisk. I 1899 blev han atter missionspræsident i Tyrkiet. Ældste Hintze oprettede også adskillige af Kirkens grene i Lilleasien.

To danskere er de første, der dør i Jerusalem

9. maj 1898 fandt en særlig begivenhed sted i Jerusalem: Denne udvalgte første døde med guddommelig myndighed i Jerusalem fandt sted i Maris Brønd, hvor ældste Ferdinand F. Hintze døbte Geo. Vezarian og Geo. Nadgarian, to armenier fra Lilleasien. De blev begge bekræftet samme dag, den første af apostlen Anthon

H. Lund og den sidste af ældste Hintze.

På vej hjem fra Tyrkiet benyttede ældste Hintze muligheden for at rejse omkring Danmark. Den 4. januar 1900 aflagde han en mission til Tyrkiet, deltog i flere møder i København og omegn. Derpå rejste han tilbage til sin familie i Utah.

Mormons Bog på tyrkisk

I 1906 blev Mormons Bog udgivet på tyrkisk med armenisk skrift, under ledelse af Ferdinand Friis Hintze i Boston i Massachusetts. Denne udgave trykkes ikke længere (se Stjernen, juni 1997, s. 28). Den blev oversat af ældste Hintze og flere andre, og det var meningen, at den skulle trykkes i Tyrkiet, da det var meget vanskeligt at indføre bøger i Tyrkiet på det tidspunkt.

32 børn

Ældste Hintze havde i alt 4 hustruer, og han fik 32 børn. Gennem flere år levede han med 3 af sine hustruer i et polygamt ægteskab. Han var, ligesom andre polygame pionerer, udsat for retsforfølgelse. Da Ferdinand Friis Hintze døde den 9. marts 1928 efterlod han 2 hustruer.

I dag kan flere tusinde amerikanere føre deres slægt tilbage til Ferdinand Friis Hintze og glæde sig over at føle, at de har modtaget en spændende pionerarv. Og jeg, som ganske almindelig dansker, har også del i denne arv. Hvad med dig?

Lisbeth Jensen
Frederiksberg Ward
Slægtshistorisk konsulent
i København Stav

Brødre fra Nykøbing Falster og Slagelse på dejlig kanotur sammen!

Brødre fra Slagelse og Nykøbing Falster Grene hygger sig på Susåen.

(FOTO: Johansen)

Det var ikke hverken styrke eller vilje, det skortede på hos de friske brødre, der i slutningen af august måned, en fredag eftermiddag, mødtes ved Fuglebjergbro nord for Næstved. Planen for weekenden lød på en kanotur med overnatning i det fri, men vejrguderne var ikke helt så samarbejdsvillige, som man kunne ønske sig.

Vel ankommet besluttede gruppen sig for med tak at modtage familien Gråbæks tilbud om husly i deres hjem den nat. Det blev til mad, videofilm og råhygge, som de unge deltagere bestemt var glade for. Som en udtrykte det: "På nuværende tidspunkt er det bedre at være inde end ude", hvilket tuens arrangører måtte give de

Det var ikke uden dramatik og udfordringer, at en længe planlagt kanotur for brødre fra grenene i Slagelse og Nykøbing Falster løb af stablen.

unge ret i, da himmel og jord stod i et.

Dramatik på Susåen

Efter en god nats hvile på familien Gråbæks gods, drog gruppen mod Susåen og en dejlig dag på vandet.

-Og det blev en dejlig oplevelse, fortæller bror Simon Johansen, der er grenspræsident i Nykøbing Falster Gren og en af initiativtagerne til turen.

-Med en lille indsats fik vi hurtigt fundet melodien med at padle, fortæller præsident Johansen, der tilføjer, at de unge var søde

til at tage hensyn til "de lidt ældre".

Men på trods af aldersforskellen på deltagerne opførte alle sig som drenge, og der blev bravt kæmpet mellem kanoerne.

Hastig redningsaktion

Stemningen var let og dejlig, lige indtil bror Finn Lykkegaard fra Slagelse Gren påpegede, at en af kanoerne lige var sejlet forbi en lille kalv, der var ved at drukne.

-Vi måtte straks konstatere, at han havde ret, fortæller Simon Johansen.

Morten Olsson fra Nykøbing Falster Gren sprang resolut i vandet for at redde den lille kalv, der ved en fejltagelse havde forvildet sig ned i vandet. Var det ikke for Mortens redningsaktion, var kalven druknet.

-Vi følte os alle taknemmelige for situationens lykkelige afslutning, fortæller Simon Johansen, der tilføjer, at alle deltagerne følte sig som helte efter denne lille episode.

Frokost hos familien Koføed

Frokosten blev indtaget på familien Koføeds jord. De sejlene brødre blev taget godt imod af familien.

Efter et dejligt måltid og en lille lur gik turen videre. Dog ikke helt uden proble-

mer, idet en af kanoerne undervejs kom lidt i karambolage med en mand, der var lidt sur. Det lykkedes dog bror Finn Lykkegaard at tale manden til ro, og gruppen kunne fortsætte til vejs ende.

-Alt i alt var det en vidunderlig tur, siger Simon Johansen, der takker Slagelse Gren for samarbejdet og udtrykker ønske om at gentage aktiviteten til næste år.

RED.

Efter frokosten hygger alle sig i græsset med en lille lur.
(FOTO: Johansen)

Morten Olsson var dagens helt, da han reddede den lille kalv.

(FOTO: Johansen)

Robert Jensen fra Nykøbing Falster nød dagen på vandet med de øvrige brødre.

(FOTO: Johansen)

Grenå får egen menighed et par gange om måneden

Det er måske ikke den største historiske begivenhed i Danmark, men alligevel får den betydning for en håndfuld sidste dages hellige, der nu hver anden søndag får mulighed for at tilbede Gud i deres by.

Det var en mulighed, som vi fik, fortæller præsident Ryttersgaard. Et medlem, der selv bor i Grenå, sørgede for, at Kirken hver anden uge kunne leje sig ind i nogle lokaler, der var passende til at holde nadvermøde og søndagsskole, fortæller stavspræsidenten i Århus Stav, der tilføjer, at man er villige til at prøve alle nye tiltag.

-Forsøget med at holde et nadvermøde ude i de

små regioner er jo en anderledes måde at tænke på, siger Erik Ryttersgaard, der fortæller, at Århus Stav er opmærksomme på områder i staven hvor der kan sættes ind.

Med den øgede aktivitet i Grenaa-området vil fuldtidsmissionærerne også i den nærmeste fremtid koncentrere deres indsats i byen.

RED

Mormoner får kirke i Grenaa

Gudstjeneste hver anden søndag i Pavillonen

At Magnus Lyng

KIRKESAMFUND

Grenaa for at missionere på gaderne og i hjemmene. De to missionærer i Grenaa er Johan Gundersen, der er evangelist, og Joseph Rejlander, der kommer fra staten Utah i USA, hvor Mormonkirken har sit hovedsæde.

Mormonkirken missionerer forpagter og til at arbejde på i den nærmeste by kirken, og det er muligt, at på på det den nærmeste søndag er 75 timer.

Mormonkirken forsøger at gøre sig selv kendt i byen kirke, som de mener Jesus kaldte, og han var på jorden, men som inden er gået i glemmebogen. Selvfølgelig er det en velkommet, i påbegyndelse, hvor det ikke er helt nye mennesker, men missionærer, der kommer.

Mormonkirken er aktiv i hele i New York. På verdensplan er der omkring 10 millioner medlemmer, her

Den lokale avis i Grenaa bragte en notis om den nydannede menighed og fortalte byens borgere om de to missionærer, de kan forvente at se i bybilledet.

(Djursland)

Tempelkalender 1998

Templet i Stockholm

Mdr/dato	Uge	Stav/Mission
Januar		
02-03	1	Stockholm/Stockholm Syd
06-10	2	Internationalt/præstedømmet
13-17	3	Göteborg
20-24	4	Malmö/Svenske Mission
27-31	5	St Petersburg Mission m.m.

Februar		
03-07	6	Helsinki/Estland
10-14	7	København
17-21	8	Aarhus
24-28	9	Tampere/Finske mission

Marts		
03-07	10	Oslo/Norske Mission
10-14	11	Stockholm/Stockholm Syd
17-21	12	Malmö/Svenske Mission
24-28	13	Moskva

April		
31-04	14	Göteborg
08-12	15	Helsinki
14-18	16	Aarhus/København
21-25	17	Tampere/Finske Mission
28-02	18	St. Petersburg

Maj		
05-09	19	Oslo/Norske Mission
12-16	20	Moskva
19-23	21	Malmö/Svenske Mission
26-30	22	Nordiske Unge Voksne

Juni		
02-06	23	Göteborg
09-13	24	Tampere/Finske Mission
14-29	25-26	Lukket

Juli		
30-04	27	Malmö/Svenske Mission
07-11	28	Norske Mission
14-18	29	Oslo
21-25	30	Helsinki
28-01	31	København/Aarhus

Mdr/dato	Uge	Stav/Mission
August		
04-08	32	Tampere
11-15	33	Moskva
18-22	34	Göteborg
25-29	35	St. Petersburg

September		
01-05	36	Finske Mission
08-12	37	Oslo/Norske Mission
15-19	38	Aarhus
22-26	39	Helsinki/Estland

Oktober		
29-03	40	Malmö/Svenske Mission
06-10	41	Stockholm/Stockholm Syd/Nordiske Enlige Voksne
13-17	42	Aarhus
20-24	43	København
27-31	44	Tampere/Estland

November		
03-07	45	Moskva
10-14	46	Tampere/Finske Mission
17-21	47	Oslo/Norske Mission
24-28	48	Göteborg

December		
01-05	49	Helsinki
08-12	50	St. Petersburg
15-19	51	International/Nordisk
20-31	52-53	Lukket

1999

Januar		
05-09	1	Nordisk uge